

Sèrie 2

CONSIDERACIONS GENERALS SOBRE LA CORRECCIÓ

La finalitat dels exàmens per a més grans de vint-i-cinc anys és comprovar el grau de coneixement sobre una matèria, en aquest cas història, i la competència i la destresa en les capacitats de raonament, d'exposició, de síntesi, de redacció i de totes aquelles capacitats que són necessàries per començar una carrera universitària.

La correcció de l'examen, per tant, ha de tenir en compte aquests dos paràmetres: incloure com a criteris de valoració tant el coneixement d'allò que es pregunta com la manera com es respon i s'exposa, sense valorar-ho per separat, sinó en conjunt, lligat, de manera harmònica. En definitiva, comprovar quin grau de maduresa intel·lectual té la persona que s'examina i corregir la prova en funció d'aquest fet.

Quant al coneixement històric, el corrector, com a expert, ha de valorar de quina manera l'examinand respon uns quants elements que caracteritzen el fet històric que es demana, com el situa cronològicament, com n'exposa els trets principals i com sap descobrir el joc de les causalitats i la lògica dels esdeveniments.

Però, a més, ha de valorar, alhora, si l'examinand ha entès el que se li pregunta, de quina manera expositiva i raonada respon i quin grau de coherència, claredat i concisió té l'examen com a text.

Per tant, i com a criteris de correcció, volem apel·lar a la reconeguda capacitat de l'examinador per ponderar totes aquestes reflexions i plasmar-ho en la valoració que faci de cadascun dels exàmens.

La prova té dues parts. La primera part parteix d'un fet contemporani i cal respondre a les preguntes que es fan. El criteri estableix que l'examinand ha de conèixer un tema i la seva base històrica. En la segona part, l'examinand només pot contestar tres de les cinc preguntes de l'examen i en cap cas el corrector n'ha de corregir i valorar més de tres. Creiem que el criteri a seguir, en aquest cas, podria ser el de corregir només les respostes a les tres primeres preguntes i, en el cas que l'examinand n'hagi contestat més, no valorar aquestes altres respostes.

PRIMERA PART

Llegiu els textos A i B i responeu a les tres preguntes següents [4 punts]

1. Expliqueu el concepte *pobresa energètica* que apareix en el text A. [1 punt]

La *pobresa energètica* és un concepte que darrerament s'utilitza per indicar les dificultats de moltes persones i famílies per pagar subministraments bàsics com l'aigua, el gas i la electricitat. En alguns països s'han fet moratòries de pagament de subministres durant l'hivern per a no deixar sense calefacció a moltes cases. També cal recordar que hi ha l'opacitat de moltes companyies subministradores, les connivències amb els governs respectius, el paper d'expolítics en els consells d'administració o d'assessorament de companyies energètiques, la situació de monopoli de moltes d'elles o els acords que estableixen per burlar-se de la competència. Aquesta qüestió també ha tingut incidència en el si de la Unió Europea. De fet, i com a comentari històric, és que el concepte de pobresa energètica té molt a veure amb la crisi econòmica actual, per exemple espanyola i de països mediterranis, i en la recessió de la zona euro.

Puntuació: el punt queda assegurat si l'examinand explica el concepte de manera clara. Si explica la crisi econòmica i se entén que, amb aquesta, hi ha implícita la del concepte també es podria valorar amb la puntuació màxima. Qui només vagi parafrasejant l'article caldrà puntuar-lo amb mig punt o cap tot depenent del tipus de redactat (una còpia és un zero).

2. Indiqueu les necessitats que cobreix essencialment l'estat del benestar. [1 punt]

L'Estat del Benestar, seguint el propi text que es proposa comentar, intenta donar, dins del propi sistema capitalista i de lliure mercat, una protecció a la ciutadania, un mínim de condicions de vida per a tothom i assegurar la igualtat d'oportunitats. La política per portar-ho a terme és a través de serveis i de prestacions socials bàsiques en el camp, essencialment, de la sanitat, l'ensenyament i de la protecció contra les adversitats laborals o les familiars. La manera de sufragar aquesta societat del benestar seria a partir de la proporcionalitat impositiva i vehiculada a través de l'Estat.

Puntuació: si l'examinand expressa amb claredat aquest concepte se li posa un punt. Si utilitza alguna explicació que resulta sinònima també es pot valorar amb la màxima nota. Qui només vagi parafrasejant el text caldrà puntuar-lo amb mig punt. Qui no faci res o es limiti a vaguetats paternalistes sobre aquest tema se li posarà un zero.

3. Expliqueu l'origen de l'estat del benestar que ha caracteritzat Europa a partir del final de la Segona Guerra Mundial i l'impacte de la crisi actual sobre aquesta societat del benestar. [2 punts]

Es tracta d'explicar quins són els orígens de l'estat del benestar a la societat europea (situant-lo com a l'últim terç del segle XIX com a origen remot, sigui el que el posa com un element generalitzat a partir de l'acabament de la Segona Guerra Mundial tal i com ja queda exposat en l'enunciat de la pregunta) i caracteritzar-lo en els trets que situa el text. De fet, la societat del benestar neix com a resposta política a les diferències socials i al pauperisme de les classes populars i treballadores en plena evolució del capitalisme. Les necessitats d'ampliar el sufragi van fer veure que calia que àmplies capes de la població entressin dins del sistema si no aquest es posaria en perill. Aquest Estat del Benestar se sol identificar en l'evolució de la socialdemocràcia europea que volia combinar la permanència del sistema capitalista amb la redistribució social dels seus guanys per establir una certa igualtat. Aquesta tendència a dotar d'uns mínims de benestar i de protecció a tota la societat, tenia com a fonament la canalització de fluxos de riquesa cap a l'estat a través de la fiscalitat gradual segons riquesa, diners amb els quals aquest estat assegurava la universalització de l'educació o de la sanitat, alhora que prestacions socials com el subsidi d'atur o d'ajut a situacions familiars adverses. A partir de l'acabament de la Segona Guerra Mundial el sistema es va generalitzar a l'Europa occidental. Primer, pel fet de combatre ideològicament i pràcticament els règims comunistes de l'Europa oriental i, segon, per la riquesa generada pel creixement econòmic dels anys seixanta. Malgrat conjuntures difícils la societat del benestar es va poder mantenir a través dels anys. La crisi actual, però, ha fet que, per la via de disminuir el deute, els estats comencessin a retallar prestacions socials i estructures sanitàries i educatives pròpies de l'Estat del benestar.

Puntuació: si es fa una bona explicació sobre què és l'Estat del Benestar i es parla de com la crisi actual l'ha anat desmuntant per la via d'eixugar el deute, serien els dos punts. Si de manera més incompleta o mal exposada s'arriba a aquesta conclusió la puntuació seria de 1,5. Es puntuaria amb un punt la descripció de la societat del benestar i de la crisi però sense lligar-ho. Un plantejament demagògic sobre el tema no es consideraria.

SEGONA PART

Responen a TRES de les cinc qüestions següents. (6 punts; 2 punts cadascuna)

1) Assenyaleu la diferència entre la *revolució industrial* i l'anomenada *segona revolució industrial*.

La diferència entre la revolució industrial i la dita segona revolució industrial pot pivotar en diversos eixos que formen part d'aquesta diferència. La diferència rau en el canvi productiu amb nous sectors que diversifiquen el procés industrial: indústria pesant, química i d'altres

Proves d'accés a la Universitat per a més grans de 25 anys

Abril 2015

sectors nous com l'automobilístic, de material elèctric, etc. Hi ha el canvi energètic amb l'explotació de l'energia elèctrica i els inicis de l'explotació petrolera amb els canvis que això comporta. Hi ha també l'impacte dels nous països d'industrialització tardana, amb especial èmfasi en Alemanya, els Estats Units d'Amèrica i el Japó. Finament, es pot parlar de la cronologia dels dos processos.

Puntuació: els 2 punts són quan es respon la diferència que hi ha en la diversificació industrial i les noves fonts d'energia. 1 punt seria si explica una mica la revolució industrial primera i segona i no s'adona d'on hi ha la diferència. Qualsevol altra resposta sense aquesta mínima referència és un 0.

2) Expliqueu l'origen de la Primera Guerra Mundial i les aliances que s'hi van formar.

A part de diferents causes que estan al darrere de la Primera Guerra Mundial i que l'examinand pot plantejar, el que dona origen a la guerra és l'atemptat de Sarajevo on és assassinat l'hereu de la corona austríaca Francesc Ferran. L'ultimàtum austríac a Sèrbia, a qui s'acusava d'estar al darrere de l'atemptat, va portar un joc d'aliances, d'una banda, i a una escalada de provocacions, de l'altra, que van desencadenar l'inici de la guerra. Una guerra entre uns contendents que es van agrupar en dos blocs. D'una banda, les Potències Centrals, Imperis Centrals o la Triple Aliança, on hi ha l'Imperi Autrohongarès, l'Imperi Alemany, Imperi Turc, Bulgària; de l'altra, els Aliats o la Triple Entesa amb França, Regne Unit, Sèrbia, Imperi Rus, Itàlia, els Estats Units (més tard) i d'altres.

Puntuació: si s'identifica l'atemptat i, més o menys, es configuren els blocs, la resposta es pot donar per bona i els 2 punts. Sí s'explica més o menys la guerra però no es concreta la pregunta encara que en la resposta pugui estar implícita, 1 punt. Qualsevol explicació que parli de la guerra però sigui desordenada, plena d'errors, encara que afirmi alguna cosa de la que es demana, serà un 0.

3) Expliqueu sintèticament quina conseqüència política va comportar la crisi econòmica dels anys trenta del segle xx, segons el parer de molts historiadors, i digueu quin nom va rebre.

Es tracta de plantejar la tesi d'alguns historiadors, i molt acceptada, que la crisi dels anys trenta, conseqüència del crack del 29 estatunidenc, va comportar la crisi del sistema liberal i l'esfondrament de les democràcies europees, bàsicament, així com l'ascens de règims autoritaris, dictadures i del feixisme i del nazisme. Aquesta seria la síntesi bàsica, tenint en compte que l'examinand, per la vaguetat intencionada del plantejament de la pregunta, pot plantejar, sota aquest paràmetre essencial, diverses línies d'exposició que el corrector ha de valorar convenientment.

Puntuació: la qüestió està ben resolta i té els 2 punts quan es defineix mínimament aquesta relació entre crisi econòmica i crisi del sistema liberal i democràtic amb l'ascens i popularització dels feixismes i governs autoritaris. Qualsevol línia expositiva que posi èmfasi en un fenomen o en un aspecte pot ser valorada com a correcte (per exemple, que l'examinand ho vinculi només al creixement del règim hitlerià), perquè, en el fons, l'argumentació central queda reflectida. Qui no vinculi crisi econòmica amb conseqüència política no es pot puntuar (per exemple, qui expliqui la crisi dels anys trenta econòmicament i no digui res més). El punt es podria valorar en el sentit que s'apunta la resposta però es formula malament o no es redacta suficientment bé.

4) Indiqueu si les informacions següents sobre la Segona Guerra Mundial són vertaderes o falses.

	vertadera verdadera	falsa
Adolf Hitler ocupa París i Moscou amb l'exèrcit alemany.		X
Els Estats Units no van participar en aquesta guerra		X
Alemanya i França eren dos països enfrontats en aquesta guerra.	X	
Iosif V. D. Stalin era el dirigent de l'URSS durant aquesta guerra	X	
La Segona Guerra Mundial s'acaba definitivament amb la rendició del Japó	X	

Puntuació: l'enumeració correcta dels esdeveniments serien els dos punts i amb un d'equivocat seria un punt. A partir d'aquí no es valoraria la pregunta.

5) Relacioneu cada esdeveniment històric d'una columna amb un dels esdeveniments històrics de l'altra. Per fer-ho, escriviu el número corresponent en les caselles de la columna de la dreta.

1	Fallida de Lehman Brothers	3	Dictadura militar argentina
2	Guerra de Corea	5	Primera Guerra Mundial
3	Guerra de les Malvines	1	Crisi financera del 2007
4	Crisi dels míssils de Cuba	2	Guerra Freda
5	Revolució bolxevic	4	Governos de John F. Kennedy i Nikita S. Khrushov

Puntuació: l'enumeració correcta dels esdeveniments serien els dos punts i amb un d'equivocat seria un punt. A partir d'aquí no es valoraria la pregunta.